

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 „
Pe 3 luni . . . . . 8 „

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

91,— Cheiul Dămboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Cererea reconvențională de D. Chebapci.

Jurisprudența Română :

Înalta Curte de Casație, secția II : Ministerul de Interne cu Carol Hertemberg.

Curtea de Apel din București, secția III : Ion Trifonescu ca sindic al falimentului Mihăița Calianu cu Tache Ivan.

Tribunalul Ilfov, secția Comercială : Frații Vasilescu (firma Cocos) cu Ghiță Iordachescu (firma Clapon).

Tribunalul Ilfov, secția I : T. Assan cu N. Meliseanu.

Jurisprudența Străină :

Tribunalul Civil din Perigueux : Văduva Cambelot cu Matei Guyonnet.

Cronica Judecătorească.

CEREREA RECONVENȚIONALĂ

Părătul tras la judecată, poate, spre a respinge cererea, să invoace, oral, la audiență, sau înscris, toate mijloacele de apărare.

Câte o dată însă, el pornește, la ziua înfațișării, o acțiune în potrirea reclamantului, conchizând la condamnarea lui; această cerere se numește reconvențională. Urme, despre o astfel de acțiune, nu găsim în vechile noastre legiuri; de asemenea, nu întâlnim vre-un text de lege, în Codicele de procedură civilă, care să definească acțiunea reconvențională; ea însă este des întrebuintată de înpricinați, mai ales în raporturile juridice dintre arendași, chiriași și proprietari.

Originea acestei acțiuni o găsim în dreptul roman, ea făcea parte din acțiunile *cognitiones extraordinariae*. *Haec omnia si apud praesides petantur, videamus, an de mutuis petitionibus possint praesides cognoscere? et putem deberi admitti.*

Se știe că, în dreptul roman, procesele de

natură civilă, se împărțeau în două părți: cesiunea de *fapt* și de *drept*; faptul se trimitea la un judec. Către finele Republicei, magistratul nu mai trimitea, în unele cazuri, înaintea unui judecător, ci judeca el însuși, *extra ordinem judiciorum privatorum*; pricinele, astfel judecate, luau numele de *judicia extraordinaria* sau de *cognitiones extraordinariae*. Pe vremea împăraților, magistrații își arogară acest drept cât mai mult, până ce, sub Dioclețian, *cognitiones extraordinariae*, deveni regula.

Cererile reconvenționale erau regulate de titlul I din Digeste cartea a V : *De judiciis et ubi quis que agere et conveniri debeat* și în capitolul II din Novella 96 : *De his qui conveniuntur et reconveniuntur*¹⁾.

Jurisconsultul Paul zice : *Qui non cogitur in aliquo loco iudicium pati, si ipse ibi agat, cogitur excipere actiones, et ad eundem iudicem mitti*²⁾.

Fundamentul acestei acțiuni era, atât în dreptul roman³⁾, cât și în cel modern : *compensatiunea*. Dreptul canonic a încurajat, în interesul de a reține procesele, în atribuțiunile jurisdicțiunii sale, acțiunile reconvenționale⁴⁾. Dar pe cât el o primea cu favoare, pe atâtea dreptul feudal o respingea : *Reconvention n'a lieu en Cour laye*. Lucrul venea de acolo că, seniorul justițiar, avea ca și un fel de drept de proprietate asupra justițiabililor.

¹⁾ Lg. 22 Dig. De Judiciis, Cart. V, t. I.

²⁾ Mayntz Vol. II, § 291, p. 559, nota 29; Wan Wetter. Vol. I pag. 230 și 248; — De Paep. Competence civile. V. II, 169.

³⁾ Lg. 4 și 14 Cod. De Compensationibus, Cart. IV, t. 31. In statute VI, 6, § 30.

⁴⁾ De Paep. loc. cit. p., 174. Decretalele lui Gregoriu al IX Cart. II. De mutuis petitionibus.

Domnul De Paepe reproduce, din Bacquet următoarele: «Justițiile seinioriale sunt patrimoniale, venale, ereditare, și socotite drept adevărată moștenire, prin mijlocul rodului, a profitului, emolumentul ce îl trag din ele, din cauza adjudicațiunilor de amendă, confiscățiuni și alte drepturi. Ast-fel ca și după dreptul roman, stăpânul putea vendica pe supusul său, *hoste* și justițiabil, fiind urmărit și pus în proces înaintea judecătorului regal, sau înaintea unui alt judecător» (Traité des droits de justice, chap. VIII. No. 8).

În Belgia, la Gand, acțiunea reconvențională nu era admisă de cât numai în materie de injurii.

La Liege, ea era admisă: Pârâtul va putea conveni și porni cerere în potrirea reclamantului înaintea aceluiaș judecător unde era pendentă acțiunea principală, și reclamantul nu va putea declina pe zisul judecător sub pretext de vre un privilegiu personal ce îl compete lui¹⁾.

În Franța pe lângă dispozițiunea articolilor 171 și 464 din Cod. de pr. civ., din care se deducea acțiunea reconvențională, a venit legea din 1838, art. 1 și 2.

Eată raportul făcut la Camera pairilor de Gasparin la 19 Iuniu 1837:

«Cererile reconvenționale au loc când pârâtul formează în aceeași instanță una sau mai multe contra-pretențiuni. Pentru a putea introduce ast-fel în timpul instanței asupra acțiunii principale o cerere incidentă, trebuie că ea să fie conexă, și chiar să formeze apărare la acțiunea originară; ca să aibă o influență oare-care asupra soartei acestia, în un cuvint, că ea să aibă drept obiect de a o nimici sau de a o restrânge, cum, de o pildă, când ea tinde a stabili o compensațiune, cum când se opune o creanță la o datorie, cu efect de a opera stingerea datoriei, până la concurența lor. Ast-fel este ideea ce jurisconsulții își formează despre acest gen de acțiuni²⁾».

În Codicele de procedură civilă, avem numai dispozițiunea art. 327. care nu admite să se facă noi cereri în apel afară de cereri de compensațiune, sau cereri care servesc ca mijloc de apărare la acțiunea principală. Dacă comparăm această dispozițiune de aceea a art. 328 care oprește intervențiunile în apel, putem deduce prin *a fortiori*, că, la prima instanță se pot porni cereri a căror obiect

este de a face să se respingă cererea principală, sau diminuarea ei. În adevăr, dacă legea admite ca, pentru prima oră, să se propună, în apel, cereri de compensațiune, adică de stingerea datoriei și prin urmare de natură a respinge reclamațiunea, cu atât mai virtos ea n'ar putea refusa asemenea cereri, când se fac la prima instanță. De asemenea când se permite ca, în apel, să se facă cereri noi care nu duc necesar la compensațiune, dar servesc drept mijloace de apărare și au de obiect a reduce, a micșora quantumul reclamațiunii principale, cu atât mai mult, ele trebuiesc primite când se propun înaintea primilor judecători.

Legea nouă a judecătorilor de pace regulează acțiunile reconvenționale prin art. 57: „*Judecătorii de ocol sunt competenți a judeca cererile reconvenționale ce se fac cu ocaziunea unei acțiuni în același limite de valoare și de întindere ca și acțiunea principală*“.

Să vedem care sunt motivele ce au determinat introducerea acțiunii reconvenționale mai la toate legislațiunile și faptul că a existat în toate vremurile.

În întâiul loc s'a invocat drept motiv: *equitatea*. S'a zis: când pârâtul are pretențiuni asupra reclamantului, de ce, judecătorul chemat a se pronunța asupra cererii reclamantului, nu ar cerceta și pe aceea ce pârâtul o îndreaptă în potrirea lui? Pentru ce s'ar osândi pârâtul, care și el are, poate, a lua tot aceeași sumă de la reclamant, la care el este condamnat?

Al doilea motiv este de *utilitate*: S'a zis, la ce bun să se termine acțiunea reclamantului, prin o hotărâre definitivă ce s'ar pronunța, când efectele ei ar putea fi nimicite, sau aproape în totul reduse, prin o hotărâre ce și pârâtul ar dobândi-o în potrirea reclamantului. La ce folos două procese, două rânduri de cheltueli, două instanțe judecătorești prinse, când s'ar putea isprăvi, prin un singur proces, de acelaș judecător și cu jumătate cheltueală, și, în mai scurtă vreme?

În afară de aceste două motive, mai erau altele ce purcedau din interesele clasei dominante, ast-fel, sub împărați, acțiunea reconvențională era încurajată, din pricina că ei căutați a concentra toată puterea și autoritatea. Lucrul acesta s'a arătat mai bine în veacul de mijloc, când Biserica, voind a-și întinde puterea și jurisdicțiunea, încu-

¹⁾ De Maen. *Observationes et res judicatae ad jus civile Leodensium*.

²⁾ Dalloz. *Compétence civile des tribunaux de paix* No. 12.

rajează acțiunea reconvențională, iar laicii, seniorii din potrivă, întru a face ca vasalii să nu scape jurisdicțiunii lor, și să perceapă și taxele, opreau acțiunea reconvențională. Mai târziu s'a încins lupta între justiția eclesiastică și jurisdicțiunea regală.

D. Garsonnet ¹⁾, după ce enumără avantajele acțiunii reconvenționale, adică economisirea timpului judecătorilor, a cheltuelilor ce s'ar face de părți și preîntâmpinarea pronunțării unei hotărâri ce s'ar da în zadar, putând fi nimicită prin ceea ce ar putea-o dobândi pârâtul în potriva reclamantului, arată și neajunsurile ce ar putea isvorî din ea, și pe care le reduce la trei: 1. Prin ea se dispensează pe părți de preliminarul conciliațiunii; 2. Se aduce o excepțiune la principiile generale care guvernează competența și prorogă jurisdicțiunea tribunalului înaintea căruia sunt formate; 3. Că ele tulbură ordinea jurisdicțiunilor aducând incidental o cerere, înaintea unui tribunal altul de cât, de s'ar fi format pe cale principală, ea ar fi trebuit să fie intentată înaintea altuia.

Să vedem acum când poate să fie primită acțiunea reconvențională. În Franța și în Belgia, unde materia este legiferată, în cea d'întâiu, prin legea din 1838, în cea de a doua, prin legea din 1874, totuși s'a produs mai multe sisteme. Noi, cari am împrumutat procedura civilă din aceea a cantonului de Geneva, nu avem materia legiferată, cum nu este legiferată nici acolo ²⁾.

Pentru a se primi acțiunea reconvențională, unii pretind că ea să provină din aceeași sorginte din aceeași afacere sau convențiune, *ex eodem fonte, sive ex eodem negotio, vel eodem contractu* ³⁾.

Curtea de apel din Bruxelles, prin hotărîrea din 14 Mai 1877, dă următoare întindere art 37;

«Că reese din lucrările preparatoare, mai cu seamă din raportul asupra proiectului de lege depus în camera deputaților de M. Thonissen, că această regulă este absolută, că ea este aplicabilă la toate ipotezele, că cererea principală și cererea reconvențională procedă

«sau nu procedă din aceeași cauză, ca ele să fie sau să nu fie conexe».

După ce norme trebuie să ne călăuzim, întru a ști când se poate face o cerere reconvențională?

Sediul materiei este în art. 327 cum și în art. 57 din legea judecătorilor de pace.

După art. 327, cererea reconvențională se poate face când pârâtul tinde: la compensațiune, sau când tinde la nimicirea acțiunii principale sau la micșurarea pretențiunii principale. În acest din urmă caz, nu se face vre-o deosebire între cazul în care cererea reconvențională isvorește sau nu din aceeași sorginte din care a isvorit acțiunea principală, din aceleași fapte, din același gen de contracte, *eiusdem naturae, conditionis ac qualitatis causă*. Curtea de Casație, prin decisiunea din 30 Noembrie 1887, așternut, în considerantele ei, următoarele:

«Considerând că, după art. 327, se pot face în apel cereri care servesc ca mijloc de apărare la acțiunea principală»;

«Că în specie era vorba de o cerere prin care recurenta tindea să imputineze osânda la care era expusă»;

«Că prin urmare era un mijloc de apărare și ca atare putea fi propus pentru prima oră în apel ¹⁾»;

Prin o altă decisiune din 1885, Curtea a casat decisiunea Curții de apel din București carea, într-o acțiune în revendicare, respinsese mijlocul de apărare, întemeiat pe ceea că deține imobilul pentru că frații trebuiau să înzestreze pe surori, și că până la îndeplinirea acestei obligațiuni, ei rețin imobilul.

Urmarea în un alt număr.

D. Chebacji

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALȚA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA II

Audiența de la 29 Mai 1896

Președinția D-lui N. MANDREA, Președinte

Ministerul de interne cu Carol Hertzemberg

Acte administrative.—Ministeriul de interne.—Farmacistii străini.—Închiderea farmaciilor dirijate de străini de către Ministeriul de interne.—Dacă se poate recurge la justiția ordinară în contra ordinului Ministeriului de interne de a se închide o farmacie, și în genere în contra orî cărui act administrativ abusiv.

Farmacii.—Farmacii străini.—Români.—Naturalizați români.—Legea sanitară din 1893.—Cine pot fi dirigenți de farmacii sub această lege.—Dacă mai pot fi și străini.—Dacă această lege are efect retroactiv.—Dacă streinii ce au obținut în mod definitiv, anterior acestei legi, dreptul de a fi dirigenți de farmacii pot fi opriți pe motiv că legea din 1893 numai le permite.—

¹⁾ Vol. 1, § CLVI, p. 622 și urm.

²⁾ D. De Paeppe citează o decisiune a curții de Justiție civilă din Geneva din 25 Ianuarie 1889, raportată în Legea asupra procedurii civile, edit. Schaub, Odier et Mallet, p. 64, prin care s'a hotărât. Că prorogațiunea legală sau reconvențiunea nu e admisă de cât când cererea ce formează pârâtul este incidentă și comună cu cererea principală, sau când ea îi servă de apărare.

³⁾ Hotărîrea tribunalului de Bruxelles din 14 Decembrie 1887 citată de D-nul De Paeppe, loc. cit. p. 206.

¹⁾ Mijlocul de apărare consta în a i se plăti dările ce le plăteau către Stat pentru imobil și prețul rescumpărării.

Dacă Ministrul de interne când închide asemenea farmacii comite un exces de putere, o abatere și o violare a menționatei legi.

1) Dreptul acordat Ministeriului de interne, prin articolul 119, ultimul aliniat, din legea sanitară din 1893, de a închide o farmacie, nu exclude în sine competența tribunalelor ordinare, contra măsurii Ministeriului luată în contra legii sau abuziv, căci întru cât prin legile noastre positive nu se prevede vre un alt mijloc spre a se cere retractarea sau anularea actului abătut de la lege sau abuziv al administrațiunii, trebuie să recunoaștem, părților în spiritul legilor noastre, dreptul a recurge la justiția ordinară spre a cere repararea răului și pentru a obține o declarație că actul administrațiunii este abătut de la lege sau abuziv.

2) După legea sanitară din 1893 numai românii sau cei naturalizați români pot fi dirigenți de farmacie.

Străinii însă cari, în conformitate cu legile anterioare acestei legi, dobândiseră în mod regulat autorizația de a fi dirigenți de farmacii, au dreptul a continua d'a dirige farmacii și sub imperiul legii sanitare din 1893, întru cât această lege nu se poate aplica cu efect retroactiv, fără o dispoziție a nume cuprinsă într'însa, dispoziție ce nu există.

Astfel că Ministrul de interne comite un exces de putere, o abatere și violează art. 119 din legea sanitară din 1893 când ordonă închiderea unei farmacii dirijată de un străin dar care obținuse în mod regulat și definitiv, înainte de punerea în aplicare a acestei legi, autorizațiunea de a dirigea o farmacie.

Decisiunea 125/96.—Respins ca nefondat recursul făcut de Ministerul de Interne contra decisiunii cu No. 5/96 a Curții de apel din Iași, s. I, dată în proces cu Carol Hertenberg.¹⁾

S'a citit raportul făcut în cauză de D-nul consilier D. Hănțescu.

S'a ascultat Dl. M. Antonescu avocatul recurentului Minister de interne în dezvoltarea motivelor de casare și d-nii Sculy Logotetidis și B. M. Missir avocații intimatului Carol Hertenberg în combateri.

Curtea deliberind,

Asupra motivelor de casare:

I «Exces de putere, incompetență, violarea art. 119 din legea sanitară din 1893 și greșită aplicațiune a art. 51, 52 al legii din 1864, asupra consiliului de stat și art. 8 al legii din 1866 asupra împărțirii atribuțiunilor consiliului de stat desființat; căci art. 113 al legii din 1893, dă în competența Ministerului de interne închiderea farmaciei în cazul când ea este dirijată de un far-

macist nerecunoscut ca diriginte, fără ca decisiunea să fie supusă la controlul puterii judecătorești».

II «Violarea art. 84 al legii sanitare din 1874, art. 85 al legii sanitare din 1885, și art. 130 al legii sanitare din 1893. Greșită aplicațiune a principiului nectroactivității legilor. În adevăr certificatul de diriginte de farmacie liberat d-lui Carol Hertenberg în 1883 nu este de cât un act prin care statul recunoaște că C. Hertenberg întrunea condițiunile cerute de legea în vigoare pentru exercițiul profesiunii de diriginte de farmacie, prin urmare nu putea să-i confere alt drept de cât a exercita profesiunea pe cât timp legiuitorul nu schimbă condițiunile. De îndată însă ce legiuitorul a crezut că e trebuință ca farmaciștii să fie români sau naturalizați, d-nul Hertenberg care e străin nu mai are dreptul de a fi diriginte de farmacie, fără ca prin aceasta să se poată zice că legea cea nouă s'ar aplica cu efect retroactiv, căci d-nul Hertenberg nu avea drept câștigat de a exercita profesiunea și când n'ar mai fi în condițiile noi, ce legiuitorul ar voi să impună acestei profesiuni. De altminterlea principiul nectroactivității legilor nu se aplică la legile de interes general și de ordine publică, cum este legea sanitară».

Având în vedere, că se constată, că Ministerul de Interne a ordonat închiderea farmaciei Higiea proprietate a lui Lochman, pe care Hertenberg o ținea cu arendă, pe temeiul că aceasta n'ar fi având calitatea de român cerută pentru un diriginte; că, Hertenberg a intentat acțiune pentru a obține redeschiderea farmaciei;

Având în vedere că Curtea de Apel din Iași, judecând, constată în fapt că lui Hertenberg s'a dat autorizația de a fi diriginte de farmacie fără vre-o limită de timp, și Curtea adaogă că este autorizație definitivă, în deosebire de alte autorizații date altor farmaciști, supuși protecției străine;

Considerând că dreptul acordat Ministerului de Interne prin art. 119 aliniatul ultim, din legea sanitară din 1893, de a închide o farmacie, nu exclude în sine competența tribunalelor ordinare, contra măsurii Ministerului, luată în contra legii sau abuziv; căci aceea dispoziție nici declară că în contra măsurii Ministerului nu s'ar putea recurge, și în lipsa unei declarații precise și formale, trebuie să existe dreptul pentru partea jignită de a recurge la justiție și a cere îndreptarea măsurii abuzive luată de administrație; că pentru aceasta are a se dovedi că autoritatea administrativă, n'avea dreptul, sau că abuziv a ordonat o măsură, în cazul de față închiderea farmaciei;

Că altminterlea aprecierea chiar a administrației superioare, care s'ar revela printr'un act arbitrar sau abuziv, n'ar găsi nici o limită, nici o înfrânare, și întru-cât nu este alt mijloc, organizat prin legile positive spre a se cere retractarea sau anularea actului abătut, sau abuziv, al administrației, în spiritul legilor noastre, trebuie să recunoaștem părților dreptul a recurge la justiția ordinară și pe calea lungă și anevoioasă a jus-

1) A se vedea această decisiune publicată în No. 12/96 al ziarului nostru, precum și sentința tribunalului Iași, secția II cu No. 253/95 publicată în No. 44/95.

titiei ordinare spre a cere repararea rēului și pentru a obține o declarare că actul administrației este abătut;

Considerând că dreptul Ministerului de Interne, acordat prin art. 119, aliniatul ultim din legea sanitară din 1893, a limitat prin acea dispoziție; că după această dispoziție, Ministerul poate închide o farmacie, între altele «când aceia va fi dirijată de un farmacist nerecunoscut»; că este a se ști dacă Hertenberg este recunoscut;

Considerând că se susține, că în genere după legea sanitară din 1893, oricare dirigințe de farmacie trebuie să fie român, sau naturalizat român (v. art. 130, al. b. și 123 al. 4); că însă e învederat, că oricare ar începe a fi dirigințe de farmacie sub regimul acestei legi, și de la punerea ei în aplicare, trebuie să fie român sau naturalizat român, însă legea nu se ocupă prin nici o dispoziție cu aceia, care de și străin, au putut, pe temeiul legilor sanitare anterioare, a obține, a fi recunoscuți, precum art. 84 al legii sanitare din 1874 și art. 84 al legii sanitare din 1885, admiteau; că, după aceste dispoziții, Ministerul de Interne putea să recunoască unui străin, dreptul de a fi dirigințe; că, în speță, se constată, că lui Hertenberg este recunoscut dreptul de a fi dirigințe, încă sub legea din 1874, nu pe timpul limitat prevăzut de art. 84 a legii, ci în mod definitiv; că dacă e așa, chiar dacă dreptul ar fi fost acordat poate peste termenul prevăzut de art. 84, odată ce e dat, nu poate fi revocat, sau nu se poate considera că stins, pentru că legea din 1893, cere ca condiție generală, pentru dirigenții de farmacie, calitatea de român, pentru că legea din 1893, nu se ocupă de fel, cu aceia care din trecut dobândise în mod definitiv, ca Hertenberg, autorizația de a fi diriginți, și legea din 1893, nu se poate aplica cu efect retroactiv, fără o dispoziție anume cuprinsă într'însă;

Considerând că dreptul de a fi dirigințe de farmacie, recunoscut în perpetuu, ca lui Hertenberg, acordat printr'un act în regulă a autorității administrative competente, are caracterul unui drept patrimonial, odată dobândit el constituie un drept câștigat și nu poate fi atins prin o lege posterioară, în cazul de față prin legea din 1893, fără dispoziție specială, că dacă legile sanitare au putut, determinând condițiile de a fi dirigințe, a cere ca condiție calitatea de român, și de și în teză generală, regularea în asemenea condiții, trebuie să se aplice în general la toți, însă afară de aceia pentru care autorizarea acordată fără restricții constituie un privilegiu individual;

Considerând că întru cât lui Hertenberg, era recunoscut în mod, definitiv, de autoritatea superioară administrativă, de a fi dirigințe de farmacie, și întru cât legea sanitară din 1893, nu se ocupă cu drepturile de dirigințe, recunoscute unora în mod definitiv, prin acte ale administrației anterioare legii, Ministerul cu exee de putere, în mod abătut și cu violarea art. 119 al legii sanitare a ordonat închiderea farmaciei lui

Lochman, pe care Hertenberg o are luată cu arendă, și al căreia el are dreptul de farmacist dirigințe;

Că de aceia motivele fiind neîntemeiate, recursul are a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA III

Audiența de la 27 Noembrie 1896

Președenția D-lui AR. EUSTAȚIU, Consilier

Deciziunea comercială No. 65

*Ion Trifonescu sindicul falimentului Mihăiță Calianu
cu Tache Ivan*

Faliment.—Transacțiune.—Încetare de plăți.—Sentință declarativă în stare de faliment.—Transacțiune încheiată de falit în timpul dintre încetarea plăților și declararea în stare de faliment și prin care înstrăinează o parte din avutul său.—Dacă este anulabilă și în ce caz.

Articolul 722 din codul comercial.

Transacțiunea făcută de un falit, înainte de a fi declarat în stare de faliment, însă în timpul dintre încetarea plăților și declararea falimentului, și prin care dănsul a înstrăinat o parte din avutul său, este anulabilă îndată ce se dovedește că partea interesată, care a încheiat cu falitul acea transacțiune și a beneficiat de dînsa, a avut cunostință în acel moment de insolvabilitatea contractantului său.

S'a ascultat: D l B. M. Misir avocatul apelantului Ion Trifonescu, sindicul falim. Mihăiță Calianu în desvoltarea motivelor de apel și d-nii Gr. Demetrescu și Vericeanu avocații intimatului Tache Ivan în combateri;

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul făcut de I. Trifonescu, sindicul falimentului M. Calianu în contra sentinței cu No. 38 din 2 Iunie 1895, pronunțată de tribunalul Argeș;

Având în vedere că, în fapt, se stabilește că între M. Calianu și Tache Ivan existând încă de la 20 Maiu 1887 o tovărășie pentru exploatarea unei fabrici de tăbăcărie din Pitești, proprietatea lui Tache Ivan, și dupe care contract Calianu nu depusese în comun nici un capital, ci numai munca sa de om special, la urmă, la 28 Noembrie 1894, Ivan reclamă înaintea tribunalului contra lui Calianu că Ț-ar datora diferite sume, și iar fi cauzat daune, fixând la 13500 lei, pretențiile sale, iar la 5 Decembrie 1894 încheie cu el o transacție după care resiliindu-se tovărășia, marfa de pielărie aflată în fabrică în valoare de 7600 lei, trece în proprietatea lui Ivan, care mai primește de la Calianu cambii pentru 4100 lei, și în schimb îngăduie șederea lui Calianu în două odăi ale fabricii până la Sft. Gheorghe 1895; că la 22 Februarie 1895, prin sentința No. 13, Calianu este declarat în stare de faliment, fixându-se data încetării plăților la 23 Noembrie 1894 și că această hotărîre rămîne definitivă prin neapelare;

Având în vedere că sindicul cere anularea transacțiunei intervenită între Ivan și Calianu, și reintrarea în proprietatea lui Calianu și deci în activul falimentului,

al mărfii de pielărie pe care Calianu o trecuse lui I an, respectiv a valorii acestei mărfii;

Având în vedere că această transacțiune fiind făcută în timpul între încetarea plăților și declararea falimentului, că deci, conform art. 722 cod. com., ea este anulabilă întrucât se dovedește că partea interesată, Ivan a avut în acel moment cunoștință de insolvabilitatea a contractantului său:

Având în vedere că, toate împrejurările cauzei concură a dovedi această știință din partea lui Ivan, căci: într'adevăr, este inadmisibil ca un tovarăș să ignoreze situațiunea financiară a celui-l'alt tovarăș, și să nu fi aflat despre polițele protestate pe numele acestuia, apoi faptul că, crezându-se frustrat de Calianu, tratează cu el fără rezultat mai bine de trei săptămâni, după care deschide acțiune comercială contra lui, și, nouă zile dupe aceasta se împacă cu el; mai departe, pe de altă parte, pe când dupe contractul de tovarășie Calianu era numai un lucrător care în loc de leafă, avea parte la câștig, și dar nu putea să rămână dator față cu patronul său tovarăș, prin zisa transacțiune Ivan 'l scoate de odată dator cu 13500 lei, fără a se indica de unde ar fi putut deriva o asemenea datorie, și pe lângă că ia în proprietatea sa personală toată marfa care se afla în fabrică, mai primește de la el și niște cambii de 4100 lei pe când știa că Calianu n'are nici o avere proprie, știință manifestată chiar în transacție, prin asilul ce 'l oferă în fabrică până la Sft. Gheorghe, că deci Ivan știa că aceste cambii erau fără valoare și dar ele nu puteau forma obiectul unei transacțiuni serioase;

Având în vedere că pe lângă aceste presupțiuni, știința lui T. Ivan, despre insolvabilitatea lui Calianu rezultă și din complexul depunerilor martorilor incuviințați de Curte, și din a căror arătări se dovedește că Ivan a plătit vânzătorilor, peilor aflate în fabrică, și trecute în proprietatea sa exclusivă, prin transacție 50 la sută asupra creanțelor lor, iar dacă doi martori C. T. Panciu și A. Bandel arată că Calianu ar fi avut în Pitești o altă tăbăcărie pe seama sa proprie, care ar fi cauzat, în neștiința lui Ivan, insolvabilitatea lui Calianu, această arătare nu merită încrederea pe cât timp nu se produce vre-un act pozitiv în acest sens, ca contractul de locațiune sau altele;

Având în vedere că din toate aceste presupțiuni și depunerii, Curtea și face convingerea că Tache Ivan când a încheiat cu Calianu transacțiunea în chestiune, cunoștea insolvabilitatea acestuia, și dar această transacție, cată a se anula ca făcută în fraudă creditorilor obligându-se pe Ivan a restitui către masa creditorilor falimentului toată marfa, luată de la Calianu în baza ei;

Având în vedere că în specie, precum rezultă din dosar, ne mai putându-se dovedi acele mărfuri în natură, urmează ca Ivan să plătească falimentului Calianu, valoarea lor, așa cum e fixată chiar prin transacție;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată, formulată de d-l syndic și apreciindu-o la două sute lei;

Pentru aceste motive, redactate de d-l G. Flaislen, Curtea admite apelul, reformează sentința, anulează transacțiunea etc. etc.

(ss) A. Eustatiu, M. Paleologu, D. Giuvaru, C. G. Dâmboviceanu, G. Flaislen,, p. greșier, N. Constantinescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, SECȚIA COMERCIALĂ

Audiența de la 13 Decembrie 1896

Președinția D-lui G. VLASTO, Membru de ședință

Sentința No. 1781

Frații Vasilescu cu Ghiță Iordăchescu

Comerț. — Libertatea comerțului. — Dacă poate fi atinsă și când — Morala. — Ordine publică.

Comerț. — Concurența comercială. — Dacă poate fi mărginită, când și pentru ce.

Comerț. — Inseamnă (enseigne, firmă, emblemă). — Dacă însemnul adoptat de un comerciant constituie un drept de proprietate asupra lui pentru acel comerciant. — Dacă poate fi adoptat în urmă și de alt comerciant, chiar schimbând numele emblemei însă zugrăvind'o identic. — Dacă justiția poate fi chemată a interzice aceasta și a ordona desființarea ei. — Dacă poate acorda daune primului comerciant și când.

1) Principul libertății comerțului caută să sufere atingere atunci când este în joc morala și ordinea publică.

2) Concurența în comerț trebuie să fie mărginită din momentul ce începe a fi dăunătoare intereselor altora, servindu-se de mijloace neonest.

3) Inseamnă (l'enseigne, emblemă, firmă) unui stabiliment comercial are o importanță considerabilă, căci prin el un comerciant și face cunoscută casa sa de comerț și și dă oare-care notorietate, individualizează o casă de comerț și în jurul lui se grupează clientela casei, și din acest punct de vedere însemnul este obiectul unui adevărat drept de proprietate pentru comerciantul care 'l în-trebuințează mai întâi, drept care de și nu este garantat printr'o lege specială, însă garantat prin principiile generale conținute în art. 998 și următorii din codul civil.

Ast-fel când un comerciant adoptă mai dinainte, chiar de și și dă un alt nume, de exemplu „clapon“ în loc de „cocos“, însă identic ca desemn, poate fi constrâns de justiția să schimbe acest înseamnă și să fie condamnat și la daune când s'ar dovedi că prin confuziunea ce s'a născut din cauză indentității însemnului s'a cauzat pagube comerciantului ce adoptase mai întâi acel înseamnă.

S'a ascultat d-nii avocați: B. Minculescu și S. Dumitrescu din partea reclamantilor frații Vasilescu și d-l adv. Iochimovici din partea defendentului G. Iordăchescu.

Tribunalul deliberând,

Văzând acțiunea intentată de Frații Vasilescu contra d-lui Ghiță Iordăchescu, comerciant de coloniale din piața Ghica Vodă 15, pentru a se vedea obligat acesta să desființeze insigna la „Clapon“, și a i se interzice dreptul de a o înlocui cu o altă identică sau cu care vre-c asemănare, condamându-se tot odată și la daune interese;

Considerând că dacă libertatea comerțului constituie un principiu absolut în sistemul dreptului nostru, că dacă de asemenea concurența este o necesitate și o consecință a libertății comerțului caută să sufere atingere atunci când este în joc morala sau ordinea publică, că tot ast-fel concurența trebuie să fie mărginită

din moment ce începe a fi dăunătoare intereselor altora, servindu-se de mijloace neonest;

Considerând că însemnul (enseigne) unui stabiliment comercial are o importanță considerabilă că prin el un comerciant și face cunoscută casa sa de comerț, și așa da oare-care notorietate, că el individualizează o casă de comerț și în jurul lui se grupează clientela ei, că din acest punct de vedere este obiectul unui adevărat drept de proprietate pentru acel care va întrebuința mai întâi; că de și o lege specială nu-i garantează acest drept de proprietate principiile generale însă conținute în art. 998 și următorii din codul civil suplinesc la această lipsă.;

Considerând că din susținerile părților în instanță rezultă că Frații Vasilescu exercita comerțul de coloniale și băuturi în str. Smârdan, având ca însemn a stabilimentului lor un cocoș, zugrăvit pe o tablă sub care se afla deviza «la cocoș» ca posterior acestora, defendorul Ghiță Iordăchescu exercitând un comerț similar și în apropiere de stabilimentul Fraților Vasilescu, anume în piața Ghica Vodă a adoptat un însemn identic pentru stabilimentul său un cocoș zugrăvit pe o tablă purtând dedesubt devisa «la Cocoș» că judecându-se în anul 1892 Curtea de apel din București, secția I, prin decisiunea No. 2325/92, asupra cererii Fraților Vasilescu, în mod definitiv a interzis lui Ghiță Iordăchescu dreptul de a se servi devisa «la Cocoș» condamnându-l și la cheltuieli de judecată, că în executarea acestei decisiuni, Ghiță Iordăchescu s'a mărginit a suprima dupe tablă cu însemnele stabilimentului său devisa «la Cocoș» dar lăsând să subsiste emblema zugrăvită anume cocoșul că aceste fapte nu s'a contestat de defendor în instanță;

Considerând că Ghiță Iordăchescu lăsând să figureze pe tabla sa, ca semn un cocoș zugrăvit la fel cu cocoșul care constituie însemnul Fraților Vasilescu, poate prin aceasta să-i cauzeze o daună, căci confuziunea se poate naște în spiritul clienților Fraților Vasilescu, că acesta este cu atât mai probabil cu cât Ghiță Iordăchescu exercită un comerț similar cu acel al Fraților Vasilescu și în apropiere; că de și deviza lui Iordăchescu este alta de cât cea a Fraților Vasilescu aspectul tabloului însă, aparența sa posterioară, face posibilă o confuziune între stabilimentele lor, dat fiind că multă lume nu știe ceti; că tocmai împrejurarea că Ghiță Iordăchescu în urma condamnării sale de Curtea de București, în anul 1892 s'a mărginit a înlocui devisa la Cocoș «prin cea de la Clapon» lăsând însă ca și mai înainte ca emblema, cocoșul, denotă din parte-i întrebuințare de mijloace ocolite pentru a lăsa să continue confuziunea; că față cu acestea și în baza art. 998 și ur. cod. civ. Justiția să intervină și a prescrie măsurile ce va crede de cuviință pentru a face să înceteze confuziunea posibilă;

Considerând în ce privesc daunele interese pretinse

de Frații Vasilescu că de și posibile ele nu au fost stabilite în instanță.

Pentru aceste motive redactate de d. judecător M. Cristea.

Admite în parte acțiunea făcută de Frații Vasilescu prin petiția regist. la No. 10575/96.

Interzice lui Ghiță Iordăchescu dreptul de a uza de însemne consistând într'un Cocoș sau ori ce altă emblemă identică sau asemănătoare obligându-l a desființa pe cea existentă

(ss) G. Vlasto, M. Cristea,

Grefier Ciuley

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, SECȚIA I

Audiența de la 27 Noembrie 1896

Președenția D-lui GR. ȘTEFĂNESCU, Prim-Președinte

Sentința civilă No. 564

T. Asan cu N. Melissiano

Creditor. — Debitor. — Ce acțiuni poate exercita și ce acte poate ataca creditorul în numele debitorului. — Dacă poate ataca și acte judecătorești și hotărâri.

Facultatea ce legea acordă creditorilor (art. 974 c. c.) de a exercita toate drepturile și acțiunile debitorului și chiar de a ataca în numele lor personal actele viciene făcute de debitor în prejudiciul lor, este mărginită numai în cea ce privește convențiunile dintre părți sau diferitele acte private petrecute între particulari, nu și în cea ce privește actele judecătorești și în special hotărârile.

Hotărârile o dată subscrise și pronunțate în public, nu pot fi reformate, revizuite sau casate, de cât în cazurile și modurile prescrise de lege, și dupe cererea părților care au figurat în proces, și în anumite cazuri și dupe cererea Ministerului public.

Ast-fel, un creditor nu poate ataca, pe cale principală, în nulitate o hotărâre judecătorească pronunțată în contra debitorului său, când mai cu seamă dinsul, creditorul, a fost destul de diligent și a intervenit la timp în acțiunea dirijată contra debitorului său și a luptat alături de el usând de toate mijloacele ce legea îi pune la dispozițiune.

S'a ascultat reclamantul T. Asan în susținerea reclamațiunii sale, lipsind intimatul N. Melissiano.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere acțiunea intentată de T. Asan contra lui N. Melissiano prin care acțiune ținde ca față de acesta să se declare nulă sentința No. 77/69 a tribunalului Dâmbovița ca fiind obținută de defuncta Lucreția Fusea autoarea defunctului în calitate de lutoare a fiilor săi minori, în fraudă drepturilor sale (ale reclamantului) ca creditor al defunctului G. Nițescu;

Având în vedere susținerile orale ale reclamantului concludsiunile scrise depuse și actele de care s'a servit în instanță în lipsa defendorului citat;

Având în vedere că facultatea ce legea prin art. 974 și urm. cod. civ., acordă creditorilor, de a exercita toate drepturile și acțiunile debitorului și chiar de a ataca în numele lor personal actele viciene făcute de debitor în prejudiciul drepturilor lor, este mărginită numai în ce privește convențiunile dintre părți sau diferitele acte private petrecute între particulari acesta o indică chiar

secțiunea din care fac parte menționatele articole; că în ce privește actele judecătorești și în special hotărârile, legiuitorul predominat de respectul și prestigiul ce trebuie să inspire asemenea acte, areglementat aparte retractarea sau reformarea lor într'un mod mult mai restrictiv, atât în ce privește persoanele care o pot cere, cât și în ce privește căile și cursurile în care poate fi cerută;

Având în vedere că o hotărîre odată subscrisă și pronunțată în public nu poate fi reformată, revizuită sau casată, de cât în casurile și modurile prescrise de lege, și după cererea părților cari au figurat în proces iară Ministerului public în anumite cazuri;

Considerând dar, că din momentul ce reclamantul T. Asan a fost destul de deligent ca la timp să intervină în proces pentru a lupta alături cu debitorul său G. Nițescu contra d-nei Lucreția Fusea autoarea defendorului N. Melissiano, și ast-fel ca parte în proces să poată usa de mijloacele ce legea îi pune la dispozițiune nu este bine venit azi pe cale principală a ataca în nulitate o hotărîre judecătorească, ca pe ori-ce act privat;

Că așa fiind, acțiunea de față nu este cătuși de puțin întemeiată și ca atare cată a se respinge.

Pentru aceste motive în virtutea legii, respinge ca nefondată acțiunea intentată de T. Asan.

(ss) Gr. Ștefănescu, Victor Antonescu,
p. Grefier, C. Ștefănescu.

TRIBUNALUL CIVIL DIN PÉRIGUEUX

Audiența din 5 Decembrie 1896

Președenția D-lui VILLOTTE

Adopțiune. — Căsătorie. — Moarte. — Copii. — Datorie alimentară.

Soțul unei femei adoptată, decedată lăsând copii, nu este ținut să plătească pensia alimentară mamei adoptive a defunctei.

Această soluțiune rezultă din sentința următoare dată în urma pledoariilor d-lor avocați Amedeu de Lacrousille și Boissarie, avocați părților.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere că văduva Combalot a acționat pe Matei Guyonnet ca să-i plătească o pensie alimentară de 600 lei;

Având în vedere că Cecilia Grenier, soția decedată a lui Guyonnet, era fiica adoptivă a soților Combalot, și că în această calitate, putea să fiă obligată către ei la o pensie alimentară; dar că dânsa a murit și nimic, în lege, nu permite să se admită că soțul său supraviețuitor să fie ținut la aceleași obligațiuni;

Având în vedere că, pentru a decide alt-fel, ar trebui să se admită că adoptatorul și soțul adoptatului sunt aliați, și să se creeze, ast-fel, o rudenie pe care codul nu a stabilit-o;

Că de și art. 348 (art. 313 din codul civil român) oprește căsătoria între adoptator și soțul adoptatului, însă este evident că această prohibițiune este întemeiată pe considerațiunile de ordine publică iar nu pe legături de rudenie;

Că 'i de ajuns, pentru a ne convinge de aceasta, de a observa că aceiași prohibițiune există între copii adoptivi ai aceluiași individ, cu toate că între ei nu există nici o legătură de rudenie; că de asemenea prohibițiunea aceasta există între adoptat și copii adoptatorului, de și nu sunt nici un fel de rudă;

Având în vedere că articolul 349 (314 din codul civil român) nu crează obligațiunea alimentară de cât între adoptator și adoptat; că rudenie ce există din adopțiune este pur fictivă și că este de principiu că ficțiunea creată de legislator nu poate produce alte efecte de cât acele ce legea 'i dă în mod espres;

Că așa dar trebuie să ne ținem de termenii precisi ai legii; că, prin urmare, cererea de pensie alimentară nu este întemeiată și prin urmare trebuie respinsă;

Pentru aceste motive,

Declară neadmisibilă cererea văduvei Combalot, etc.
Gazette des tribunaux

CRONICA JUDECATOREASCA

Un scandal judecătorec, de o gravitate excepțională, s'a întâmplat zilele trecute în Siracusa, Sicilia. — Eată de ce este vorba:

Acum două luni s'a judecat la Curtea cu jurați din Siracusa procesul unei asociațiuni de făcători de rele foarte cutezători, originari mai toți din provincia Girgenti. Desbaterile au durat mai multe zile și s'a stabilit în mod neîndoios culpabilitatea acușătorilor. Cei mai mulți din tâlhari au mărturisit că au comis hoțiile și predaciunile ce li se imputau. Cu toate aceste jurații i-au achitat pe toți.

Acest verdict a pus în uimire pe întreaga populațiune a Siracusei. Timp de o săptămână nu s'a vorbit de alt-ceva în oraș; se șoptea că acest straniu verdict al juraților se datorea coruperei, și că se împărțise sume însemnate de bani juraților.

Incetul cu incetul iară s'a făcut tăcere în jurul acestei afaceri, totul părea uitat, când de o dată, în noaptea din ajunul Crăciunului, procurorul a ordonat arestarea în masă a tuturilor juraților și a mai multor alte persoane din Siracusa și din provincie.

Din jurații și persoanele arestate, șease jurați numai au fost menținuți în stare de arestare sub inculpațiunea că au fost corupți, și 16 persoane printre care avocați, funcționari, antreprenori de hoteluri, proprietari, ca complici.

Scandalul în oraș și în întreaga provincie este enorm.